

Sygn. akt: KIO 1483/25

WYROK

Warszawa, dnia 12 maja 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Luiza Łamejko

Protokolantka: Wiktoria Ceyrowska

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 16 kwietnia 2025 r. przez wykonawcę Przedsiębiorstwo Budowlano-Produkcyjne Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie

w postępowaniu prowadzonym przez TEATR im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

uczestnik po stronie zamawiającego – R.D. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P.P.H.U. BLACHMAN R.D. z siedzibą w Pcimiu

orzeka:

1. Oddala odwołanie.

2. Kosztami postępowania obciąża wykonawcę Przedsiębiorstwo Budowlano-Produkcyjne Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę Przedsiębiorstwo Budowlano-Produkcyjne Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie tytułem wpisu od odwołania, kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez Przedsiębiorstwo Budowlano-Produkcyjne Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz kwotę 3 781 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące siedemset osiemdziesiąt jeden złotych zero groszy) poniesioną przez TEATR im. Juliusza Słowackiego w Krakowie tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz dojazdu na posiedzenie Izby,

2.2. zasądza od wykonawcy Przedsiębiorstwo Budowlano-Produkcyjne Łęgprzem Sp. z o.o.

z siedzibą w Krakowie na rzecz TEATRU im. Juliusza Słowackiego w Krakowie kwotę

3 781 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące siedemset osiemdziesiąt jeden złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

Sygn. akt: KIO 1483/25

Uzasadnienie

TEATR im. Juliusza Słowackiego w Krakowie (dalej: „Zamawiający”) prowadzi w trybie podstawowym bez negocjacji postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest *„Remont i przebudowa budynku Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w zakresie wymiany pokrycia i poszycia dachu, z rekonstrukcją wtórnie utraconych elementów dekoracyjnych, remontu i zabezpieczenia elementów konstrukcji dachu, wykonania termoizolacji poddaszy, remontu kominów, instalacji odgromowej i instalacji przeciwoblodzeniowej, wymiany opraw oświetleniowych instalacji iluminacji dachu, remontu konserwatorskiego elementów metalowych zwieńczenia kopuł oraz elewacji występujących ponad płaszczyznami dachu; lokalizacja na działce o nr ewd. 64/1 obr. 1 Śródmieście, pl. Świętego Ducha 1 w Krakowie”* w ramach zamówienia pn.: *„Remont i przebudowa budynku Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie”*. Postępowanie to prowadzone jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.), zwanej dalej: „ustawy Pzp”. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 19 lutego 2025 r. pod nr 2025/BZP 00112200.

W dniu 16 kwietnia 2025 r. wykonawca Przedsiębiorstwo Budowlano-Produkcyjne Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie (dalej: „Odwołujący”) wniósł do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej odwołanie wobec następujących czynności i zaniechań Zamawiającego:

(1) czynności oceny i wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy R.D. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P.P.H.U. BLACHMAN R.D.

z siedzibą w Pcimiu (dalej: „B.”), dokonanej z naruszeniem przepisów ustawy Pzp

w sytuacji, w której oferta B. zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia i podlegała odrzuceniu,

(2) zaniechania odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę B., mimo że oferta ww. wykonawcy zawiera rażąco niską cenę lub koszt ze względu na to, że wykonawca nie złożył wyjaśnień rażąco niskiej ceny lub kosztu, co stanowi naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 5, ust. 6 ustawy Pzp,

względnie, gdyby zarzut nr 2 został uznany za zbyt daleko idący:

(3) zaniechania odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę B., mimo że oferta ww. wykonawcy zawiera rażąco niską cenę lub koszt ze względu na to, że złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w jego ofercie ceny lub kosztu, co stanowi naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 5, ust. 6 ustawy Pzp,

z ostrożności procesowej, także wobec czynności i zaniechań Zamawiającego w Postępowaniu,

stanowiących naruszenia innych przepisów przez Zamawiającego:

(4) dokonania wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy B., pomimo że oferta ta podlega odrzuceniu (w oparciu o naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 3), pkt 4), pkt 5), pkt 8), pkt 10) ustawy Pzp, 224 ust. 3 pkt 4 ustawy Pzp, co stanowi naruszenie art. 239 ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 ustawy Pzp;

(5) zaniechania odrzucenia oferty B. w sytuacji, gdy cena lub koszt złożonej oferty oraz ceny lub koszty składowe, były rażąco niskie i takie ich przedstawienie, złożenie oferty, stanowiło czyn nieuczciwej konkurencji poprzez zaniżenie kosztów realizacji robót budowlanych, co wypełnia przesłankę utrudniania dostępu do rynku innym przedsiębiorcom przez sprzedaż usług poniżej kosztów jej świadczenia w celu eliminacji innych wykonawców, co stanowi naruszenie art. 16 pkt 1 w zw. z art. 239 ust. 1 i 2 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 7) ustawy Pzp w zw. z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

względnie, gdyby zarzuty dotyczące odrzucenia oferty B., zostały uznane za zbyt daleko idące:

(6) zaniechania wystosowania do B. wezwania do złożenia dodatkowych wyjaśnień

(w tym dowodów), przy czym w ocenie Odwołującego, dopuszcza się ponowne wezwanie do złożenia wyjaśnień tylko w sytuacji, gdy wykonawca już za pierwszym razem udzielił konkretnych, spójnych wyjaśnień, które tylko w niektórych kwestiach wymagają doprecyzowania czy uzupełnienia. Odwołujący zaznaczył, że nie można ponownie wzywać o wyjaśnienia wykonawcy, który jedynie dla formalności udzielił zamawiającemu odpowiedzi, ale którego pierwotne wyjaśnienia z uwagi na ich ogólnikowość i lakoniczność w żaden sposób nie tłumaczą, skąd wynika taka, a nie inna cena oferty, w tym nie zawierają dowodów. Stanowiłoby to, zdaniem Odwołującego, danie wykonawcy drugiej szansy na udzielenie wyjaśnień dotyczących zaoferowanej ceny, co stoi w sprzeczności z zasadami równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania oraz nakazanie Zamawiającemu:

1) unieważnienia czynności wyboru oferty B. jako najkorzystniejszej,

2) powtórzenia czynności badania i oceny ofert oraz:

w stosunku do wykonawcy i oferty B.:

2.1. odrzucenia oferty B.;

z ostrożności procesowej, jeżeli KIO nie uwzględni zarzutu co do nakazania odrzucenia oferty B., wówczas nakazanie Zamawiającemu:

2.2. wezwania B. do złożenia dodatkowych wyjaśnień (w tym dowodów) w zakresie

Odwołujący wskazał, że zgodnie z postanowieniami SWZ, Zamawiający wymagał, aby wykonawcy wraz z ofertą, złożyli dokument – kosztorys ofertowy; w szczególności, zgodnie z brzmieniem formularza ofertowego:

Wynagrodzenie netto obliczone zostało na podstawie załączonego do oferty kosztorysu, sporządzonego zgodnie z przedmiotem stanowiącym załącznik do SIWZ. Elementy rozliczeniowe stanowią skróty opis pozycji i Wykonawca oświadcza, że wszystkie niewymienione elementy i koszty niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia zostały ujęte

w tych pozycjach składających się na ryczałtową kwotę wynagrodzenia umownego. Przedłożenie kosztorysu nie zmienia ryczałtowego charakteru wynagrodzenia należnego Wykonawcy. Załącznikami do niniejszej oferty, stanowiącymi integralną część oferty, są następujące formularze oraz dokumenty: i. szczegółowy kosztorys ofertowy stanowiący podstawę obliczenia ceny ujętej w formularzu oferty, sporządzony zgodnie z przedmiarem stanowiącym załącznik do SWZ.

Dalej, zgodnie z postanowieniami załącznika nr 8 do SWZ – wzór Umowy:

§ 5

Zatrudnianie pracowników oraz podwykonawców

1. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić, aby osoby wykonujące czynności związane bezpośrednio z wykonywaniem robót budowlanych, w szczególności dekarских i ogólnobudowlanych (z wyłączeniem kadry zarządzającej), były zatrudnione w ramach stosunku pracy jako jego pracownicy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Zobowiązanie wynikające ze zdania poprzedniego dotyczy również podwykonawców, którym Wykonawca zleci opisane czynności związane z realizacją usług objętych zakresem niniejszego zamówienia.

Ponadto, jak wskazał Odwołujący, na potrzeby spełniania warunków udziału w postępowaniu, wykonawcy musieli wykazać m.in. posiadanie określonych zasobów osobowych, tj. pracowników, posiadających określone kwalifikacje. Za szczególnie istotne dla Zamówienia/Postępowania, Zamawiający uznał prace dekarские, gdyż w tym zakresie, w warunkach udziału określił m.in.: że wykonawca zobowiązany jest dysponować min. trzema osobami skierowanymi do realizacji zamówienia, które posiadają tytuł mistrzowski dekarza oraz jedną osobą, skierowaną do realizacji zamówienia, która posiada tytuł mistrzowski blacharza. Pismem z dnia 21 marca 2025 r. Zamawiający wezwał B. do przedstawienia wyjaśnień, w związku ze stwierdzeniem przez Zamawiającego, iż zaoferowana cen wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwość co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymogami określonymi w SWZ. W ww. wezwaniu Zamawiający powołał się m.in. na przepisy art. 224, art. 224 ust. 1 ustawy Pzp i wskazał, że zgodnie z przepisem, że w określonych w przepisie sytuacjach, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

W ocenie Odwołującego, wykonawca nie wykonał ww. wezwania Zamawiającego, względnie - wykonał w sposób nieprawidłowy, względnie, w zakresie, w jakim wykonał wezwanie – nie wyjaśnił, jak również nie przedstawił dowodów na wyliczenie ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych w sposób pozwalający na ustalenie, iż nie mamy do czynienia z naruszeniem wskazanych w odwołaniu przepisów ustawy Pzp. Zaś Zamawiający takie lakoniczne, wewnętrznie sprzeczne, nieoparte dowodami, wyjaśnienia uznał za prawidłowe, w miejsce przeprowadzenia przez Zamawiającego pogłębionej, merytorycznej oceny wyjaśnień złożonych przez B., a nie poprzestaniu na jedynie formalnej ich ocenie, co doprowadziło do zaniechania odrzucenia oferty B., mimo że wykonawca jedynie w sposób formalny dopełnił procedury wyjaśnienia i nie obalił domniemania, że cena jego oferty jest rażąco niska lub w inny sposób naruszająca przepisy Pzp oraz innych aktów, wskazanych w odwołaniu.

Zdaniem Odwołującego, w odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego, B. podjął nieskuteczną próbę wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Odwołujący stwierdził, że czynność B. zawiera określone poniżej uchybienia, z których wystąpieniem wiąże się konieczność odrzucenia oferty B.:

- 1) Wyjaśnienia mają ogólny charakter,
- 2) Brak dołączenia dowodów w zakresie przede wszystkim próby wyjaśnienia przyjętej przez B. stawki za roboczogodzinę na kwotę 28 zł,
- 3) Niezgodność z przepisami dotyczącymi kosztów pracy oraz z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego,
- 4) Drastyczne zniżenie pozycji dot. stawki za roboczogodzinę, przyjętą w kosztorysie ofertowym załączonym do oferty,
- 5) Przygotowanie oferty niezgodnie z SWZ,
- 6) Wewnętrzna sprzeczność wyjaśnień, skutkująca potwierdzeniem okoliczności, że B. zaoferował realizację zamówienia z zastosowaniem rażąco niskiej ceny.

Odwołujący podniósł, że koszty pracy ludzkiej (stawka za roboczogodzinę), przyjęte przez B. do wyliczenia ceny

oferty, zostały istotnie zaniżone, poniżej faktycznych kosztów, zaś wyjaśnienie rażąco niskiej ceny w zakresie tego elementu, czy też braku niezgodności z osobnymi przepisami (w tym dot. minimalnego wynagrodzenia za pracę) – nie powiodło się B., albowiem wyjaśnienie było ogólne, niekonkretne, bez dowodów. Zdaniem Odwołującego, w tym zakresie oferta B. zawiera rażąco niską cenę, jak również jest niezgodna z przepisami dotyczącymi kosztów pracy oraz z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, w zakresie zaoferowanych (przyjętych) przez B. kosztów pracy.

Odwołujący podniósł, że w ofercie B. doszło do drastycznego zaniżenia pozycji dotyczącej stawki za roboczogodzinę. W rezultacie, nastąpiło drastyczne zaniżenie ceny oferty. Odwołujący zauważył, że koszt pracy ludzkiej (koszt roboczogodziny), w tym konkretnym postępowaniu, jest istotnym składnikiem ceny (udział procentowy). Od niego zależy także osiągnięcie zasadniczych celów, dla których zamówienie jest udzielane. Odwołujący wskazał, że Zamawiający dał temu wyraz formułując warunki udziału w postępowaniu, wymogu co do kwalifikacji i liczby np. dekarzy.

Jak wskazał Odwołujący, koszty pracy zostały ujęte w cenie oferty (mają na nią oczywisty wpływ), zaś zostały sprecyzowane (co do wysokości) przez B. (m.in.)

w pozycjach kosztorysów, gdzie wykonawcy mieli pokazać Zamawiającemu, jaki jest przyjęty przez danego oferenta, na potrzeby zaoferowanej ceny za realizację zamówienia, koszt roboczogodziny. B. wskazał, iż składając ofertę cenową w postępowaniu, do jej obliczenia, przyjął koszt roboczogodziny na kwotę 28 zł za r-g.

Odwołujący zaprezentował wyliczenie minimalnej kalkulacyjnej stawki wynagrodzenia w budownictwie dla robót budowlano-montażowych w Polsce w 2025 r. jako wartość wyjściową przyjmując obowiązujące minimalne wynagrodzenie, tj. 4 666,00 zł brutto, średni miesięczny czas pracy wynoszący 167 godzin. Po podzieleniu ww. kwoty przez średni miesięczny czas pracy, wyjściowa stawka za roboczogodzinę wyniosła 27,9401 zł. Po uzupełnieniu ww. stawki o wymienione w odwołaniu narzuty wartość minimalnej kalkulacyjnej stawki godzinowej w Polsce dla robót budowlano-montażowych wynosi, wg obliczeń Odwołującego, 39,1928 zł.

Odwołujący zaznaczył, że powyższe wyliczenie dotyczy osoby zatrudnionej na minimalnym wynagrodzeniu. Zdaniem Odwołującego, okoliczność zatrudnienia np. dekarza, czy też mistrza dekarzkiego, do pracy na obiekcie zabytkowym w centrum zabytkowym Krakowa, na specjalistycznym materiale, pod nadzorem konserwatorskim, itp. (jak tego wymaga w SWZ Zamawiający), na pensji równej minimalnej, jako okoliczność unikalna, powinna być wykazana, a nie tylko zadeklarowana przez B..

Odwołujący podniósł, że w odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do złożenia wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych, odnośnie przyjętej przez B. stawki za roboczogodzinę, B. złożył lakoniczne wyjaśnienia, pozbawione dowodów, w tym podjął próbę (nieskuteczną), wskazania, że podana (jw.) przez niego stawka za roboczogodzinę, jeżeli przyjęte zostanie minimalne (ustawowo) wynagrodzenie osoby zatrudnionej na umowę o pracę, ulega zwiększeniu o koszty pośrednie (!) i wynosi 50,40 zł za roboczogodzinę. W przekonaniu Odwołującego, w ten sposób B. próbuje uciec od kwestii rażąco niskiej ceny w pozycji stawki za roboczogodzinę, jak również zarzutu naruszenia osobnych przepisów regulujących minimalne wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, czy też czynu nieuczciwej konkurencji.

Odwołujący dalej argumentował, że wykonawca B. nie pokazał konkretnego wyliczenia, nie wykazał swojego wyliczenia (kalkulacji) żadnym dowodem – brak jest informacji, jakie jest wynagrodzenie powołanych w wyjaśnieniu pracowników B., jakie (konkretnie) elementy związane z kosztami pracy zostały ujęte w stawce roboczogodziny, jakie (konkretnie) elementy związane z kosztami pracy, czy też inne elementy, kwoty (wielkości) pominięte w koszcie roboczogodziny (podanym w ofercie na kwotę 28 zł), są ujęte w kosztach pośrednich, czy mieszczą się w tych kosztach, itp. Odwołujący zauważył, że wyliczenie B. opiera się na wskazaniu (bez konkretnych wyliczeń, popartych dowodami), że wynagrodzenie tych pracowników nie jest niższe niż wynagrodzenie minimalne, jednak B. nie wykazuje, jak również nie precyzuje tej okoliczności - nie podaje żadnej konkretnej kwoty wynagrodzenia swoich pracowników, a dodatkowo – nie udowadnia/wykazuje tej okoliczności przez dowód. Dodatkowo, jak wskazał Odwołujący, B. zakłada, że każdy miesiąc w okresie realizacji zamówienia (2025, 2026 r.) ma 168 godzin pracujących – jest to zdaniem Odwołującego założenie błędne, po średniej, gdzie

w październiku będzie to np. 184h. Ponadto, B. deklaruje (bez dowodu), że zatrudnia i skieruje do realizacji zamówienia pracowników, których umowy o pracę nie naruszają regulacji dotyczących minimalnego wynagrodzenia (ale nie podaje kwoty tego wynagrodzenia z dowodem, aby można to było sprawdzić/zweryfikować, czy się nie pomylił przy tym), itp. Odwołujący przypomniał, że wykonawca miał wyjaśnić nie tylko RNC, ale także zgodność w zakresie ceny oferty (cen składowych – tutaj – stawki za roboczogodzinę), z przepisami regulującymi minimalne wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

W zakresie, gdzie Zamawiający (słusznie) powziął wątpliwość co do w/w naruszeń, B. wskazał, że nie trzeba mieć tutaj wątpliwości i pominął załączenie dowodów (na inne okoliczności załączył). I takie wskazanie (bez dowodów) wystarczyło Zamawiającemu, inne okoliczności B. wyjaśnia i stara się wykazać dowodami.

Jak wskazał Odwołujący, nieskuteczność wyjaśnień B. (pozbawionych dowodów) polega także na tym, że aktualnie fakt zatrudniania (posiadania w zatrudnieniu) pracownika na wynagrodzeniu minimalnym, zwłaszcza w miejscu prowadzenia prac (Kraków), na takim stanowisku, jak to wynika z SWZ sprawia, że jest (była) to okoliczność unikalna, niestandardowa, jeżeli nie niemożliwa, to niespotykana, a zatem, tym bardziej materializował się obowiązek wykazania dowodem przez B., a nie przez zwykłe oświadczenie, że zatrudnia pracowników na minimalnym, ustawowym wynagrodzeniu, a dalej, że (biorąc pod uwagę jakieś konkretne wynagrodzenie pracownika B., którego wysokości nadal nie znamy), po doliczeniu kosztów obciążających pracodawcę, zaoferowana cena nie jest rażąco niska, czy też nie mamy do czynienia z naruszeniem osobnych przepisów regulujących minimalne wynagrodzenie pracowników. Odwołujący stwierdził, że z uwagi na doświadczenie życiowe, oficjalne publikatory itp., które wskazują, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika na stanowisku dekarz (a co dopiero mistrz dekarz), to kwota ok. 7.500 zł brutto. Kwota przeliczenia stawki roboczogodziny, uwzględniającej ten koszt, to kwota wyższa od wskazanej przez B. kwoty, nawet gdyby powiększyć ją o koszty pośrednie.

Odwołujący podkreślił, że wobec braku konkretnych danych od B., nie sposób założyć, jakie elementy związane z kosztami pracy zostały ujęte w stawce roboczogodziny, jakie w kosztach pośrednich, a w konsekwencji, w jaki sposób wykonawca uwzględnił w kalkulacji całość kosztów ponoszonych przez pracodawcę i czy zostało to zrealizowane w sposób prawidłowy.

Odnosząc się do wyceny przez B. roboczogodziny Odwołujący podniósł, że godzinowe stawki robocizny kosztorysowej ustalone na podstawie analizy własnej powinny obejmować wszystkie składniki zaliczane do wynagrodzenia oraz koszty pochodne naliczane od wynagrodzeń, a w szczególności płace zasadnicze; premie regulaminowe; płace dodatkowe (dodatki stażowe, inne dodatki regulaminowe); płace uzupełniające (wynagrodzenia za urlopy i inne płatne nieobecności, zasiłki chorobowe, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe); obligatoryjne obciążenia płac; odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Z kolei stosownie do treści § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, pod pojęciem kosztów pośrednich należy rozumieć składnik kalkulacyjny wartości kosztorysowej, uwzględniający nieujęte w kosztach bezpośrednich koszty zaliczane zgodnie z odrębnymi przepisami do kosztów uzyskania przychodów, w szczególności koszty ogólne budowy oraz koszty zarządu. Tymczasem, jak podał Odwołujący, B. w przesłanych wyjaśnieniach, *de facto* skorygował pozycję (koszt) roboczogodziny, i w rezultacie wyjaśnień, w celach „wytlumaczenia się” przed Zamawiającym, przyjął nie tylko podaną wprost stawkę roboczogodziny, ale także koszty pośrednie, co jest sprzeczne z SWZ, ale też zasadami kalkulacji stawki roboczogodziny. Zdaniem Odwołującego, koszty roboczogodziny nie mogą zatem mieścić się w kosztach pośrednich - stawka roboczogodziny jest kosztem bezpośrednim w wycenie robót budowlanych. Koszty pośrednie, jak zauważył Odwołujący, to składnik kalkulacyjny ceny kosztorysowej, uwzględniający nie ujęte w kosztach bezpośrednich koszty zaliczane zgodnie z odrębnymi przepisami do kosztów uzyskania przychodów, w szczególności koszty ogólne budowy oraz koszty zarządu. Odwołujący zaznaczył przy tym, że zysk jest kalkulowany w cenie robót, nie jest przeznaczony na pokrycie ponoszonych przez wykonawcę nakładów związanych z wykonywaniem robót, lecz stanowi założoną w cenie nadwyżkę przychodów pieniężnych nad kosztami.

Odwołujący zwrócił również uwagę, że B. wskazuje liczbę godzin pracujących dla miesiąca styczeń 2025 r. Pomija fakt, że prace nie będą prowadzone w styczniu, w którym wypadło 168 godzin pracujących, lecz w kolejnych miesiącach 2025 r. oraz w 2026 r., gdzie już inaczej rozkłada się suma godzin pracujących, na niekorzyść B. i jego wyliczenia stawki godzinowej dla osoby zatrudnionej na umowę o pracę, z minimalnym wynagrodzeniem: luty – 160 godzin, stawka 29,16 zł, marzec – 169 godzin, stawka – 27,677 zł, kwiecień – 168 godzin, stawka 0 27,77 zł, maj – 160 godzin, stawka – 29,16 zł, czerwiec 160 godzin, stawka – 29,16 zł, lipiec – 184 godziny, stawka – 25,36 zł, sierpień – 160 godzin, stawka – 29,16 zł, wrzesień – 176 godzin, stawka – 26,51 zł, październik – 184 godziny, stawka 25,36 zł, listopad – 144 godziny, stawka – 32,40 zł, grudzień – 168 godzin, stawka - 27,77 zł.

Odwołujący zwrócił uwagę, że stawka roboczogodziny, jaką przyjął/podał B.

w ofercie, nie może pokrywać tylko częściowego kosztu „wypłaty” wynagrodzenia pracownika zatrudnionego na najniższej krajowej (a nawet tego nie pokrywa w maju, czerwcu, sierpniu, listopadzie), lecz także inne elementy wskazane już wcześniej (godzinowe stawki robocizny kosztorysowej ustalone na podstawie analizy własnej powinny obejmować wszystkie składniki zaliczane do wynagrodzenia oraz koszty pochodne naliczane od wynagrodzeń, a w szczególności płace zasadnicze; premie regulaminowe; płace dodatkowe (dodatki stażowe, inne dodatki regulaminowe); płace uzupełniające (wynagrodzenia za urlopy i inne płatne nieobecności, zasiłki chorobowe, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe); obligatoryjne obciążenia płac; odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Zaoferowanie takiej stawki roboczogodziny, narusza, zdaniem Odwołującego, wskazane w zarzutach przepisy ustawy Pzp, przepisy regulujące minimalne wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Powyższe stanowi, w ocenie Odwołującego, czyn nieuczciwej konkurencji lub złożenie oferty w ramach czynu nieuczciwej konkurencji przez istotne zaniżenie ceny/kosztu.

Odwołujący wskazał, iż stawka za roboczogodzinę stanowi istotną część składową ceny, jak również, praca ludzka ma istotny charakter w Postępowaniu. Zgodnie z wyliczeniem Odwołującego, suma roboczogodzin B., to 33 902,29, co nawet przy stawce 28 zł daje kwotę = 949 264,12. Odwołujący zwrócił uwagę, że potwierdzeniem istotności stawki roboczogodziny są postanowienia SWZ, w który Zamawiający postawił wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób zaangażowanych w realizację zamówienia - co do czynności związanych z bezpośrednio wykonywaniem robot budowlanych, w szczególności dekarских i ogólnobudowlanych. Wobec powyższego, zdaniem Odwołującego, wykonawca powinien w złożonych wyjaśnieniach podać i poprzeć to dowodami, że przyjęte koszty pracy pokrywają wynagrodzenie pracowników w wysokości, co najmniej równej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, czego wykonawca nie uczynił. Odwołujący zaznaczył, że wykazanie minimalnego wynagrodzenia nie ułatwiło by sprawy, albowiem nadal byłaby to zaniżona pozycja w stosunku do np. dekarzy, mistrzów dekarских, ale też i pracowników ogólnobudowlanych, zgodnie z materiałem dowodowym Odwołującego.

Dodatkowo Odwołujący wskazał, że SWZ wyraźnie wskazywała, jak należy przygotować ofertę, w tym wypełnić formularz, kosztorys ofertowy. Odwołujący stwierdził, że Zamawiający dokonuje czynu nierównego traktowania wykonawców, niestosowania własnych zapisów SWZ, wskazanych przepisów ustawy Pzp – zapisy SWZ wyraźnie wskazywały, jak należy przygotować ofertę, w tym zakresie – skoro Zamawiający (bezzasadnie) uznał tłumaczenie, a *de facto* – zmianę kosztorysu ofertowego dokonaną przez B. w ramach wyjaśnienia RNC, to stanowi to także jakąś formę niedozwolonych negocjacji tegoż wykonawcy z Zamawiającym, w rezultacie których, B. wprowadza zmianę do oferty, jej uzupełnienie itp. Tymczasem, jak zauważył Odwołujący, B. nie uzupełnił kosztorysu ofertowego tak, jak należy, a w rezultacie wezwania – modyfikuje stawkę roboczogodziny wskazaną w ofercie, na co mu zezwolił Zamawiający.

Analizując konkretne pozycje kosztorysu B. oraz złożonych wyjaśnień Odwołujący argumentował jak następuje:

1. KRYCIE DACHU BLACHA MIEDZIANA W ŁUSKĘ

1.1) Prace realizowane w ETAPIE 1: W Pozycji Oferenta 34d.1.4, Inwestor wymagał zgodnie z opisem pozycji *P.a. Pokrycie dachu blacha miedziana kopuł, blacha 0.60' mm - dodatkowy nakład na m2 z uwagi na ułożenie w łuskę ujęty w m2 dachu*, dodatkowy nakład na m2 z uwagi na ułożenie blachy w łuskę. Oferent przyjął do swoich kalkulacji wykonanie łączenia blachy na rąbek na podstawie nakładów rzeczowych posługując się do tego normą KNR-W 2-02 0510-04, co jest niezgodne z wymaganiem Zamawiającego.

B. przyjął do swojej kalkulacji całkowitą cenę jednostkową pozycji 34d.1.4 w wysokości 524,29 zł/m2.

Po przeliczeniu wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła: 412,20 m2 * cen. Jedn. 524,29 zł/m2 = 216 112,34 zł.

Według biuletynu cen remontowo budowlanych oraz zabytkowych SOKOCENBUD (zeszyt 9/2025 (2297) 1 kwartał 2025 r.) ta sama paca jest warta 1892,03 zł/m2, co po przeliczeniu stanowi: 412,20 m2 * cen. Jedn. 1892,03 zł/m2 = 779 894,77 zł. Cena oferenta w tej pozycji

w stosunku do ceny z SOKOCENBUDU jest o 72,28 % niższa, co jednoznacznie wskazuje na jej rażąco niski charakter.

Ponadto, sam Zamawiający zwrócił uwagę (w przedmiarze), na konieczność poniesienia wyższego nakładu na Robocizną wykonując pracę związane z układaniem dachu w łuskę. W pozycji 1.4.6 przedmiaru Inwestorskiego jest wskazane sześciokrotne zwiększenie nakładu na robocizną, co gdyby B. zastosowałby w swojej kalkulacji, to jego cena jednostkowa pozycji wyniosłaby 1 081,17 zł.

Następnie, B. przyjął do swojej kalkulacji wartość robocizny łącznie z kosztami pośrednimi i zyskiem w wysokości 111,28 zł. Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła: 412,20 m2 * cen. Jedn. 111,28 zł/m2 = 45 869,61 zł.

Tymczasem, według cennika usług dekarских <https://fachowydekarz.pl/> średnia cena krycia blachą miedzianą w łuskę

ikaro to 250 zł. Po przeliczeniu wartość pozycji w kalkulacji oferenta powinna wynieść $412,20 \text{ m}^2 * \text{cen. Jedn. } 250 \text{ zł/m}^2 = 103\,050 \text{ zł}$.

Powyższe wyliczenia robocizny jednoznacznie wskazują na rażąco niską cenę jednostkową przyjętą przez Oferenta, która jest o 55,48% niższa od ceny przyjętej według cennika usług dekarских .

Prace realizowane w ETAPIE 2 : W Pozycji B. 29d.1.4, Zamawiający wymagał zgodnie z opisem pozycji „P.a. Pokrycie dachu blacha miedziana kopuł, blacha 0.60`mm - dodatkowy nakład na m2 z uwagi na ułożenie w łuskę ujęty w m2 dachu”, dodatkowy nakład na m2

z uwagi na ułożenie blachy w łuskę. B. przyjął do swoich kalkulacji wykonanie łączenia blachy na rąbek na podstawie nakładów rzeczowych posługując się do tego normą KNR-W 2-02 0510-04, co jest niezgodne z wymaganiem Zamawiającego.

B. w swojej kalkulacji, przyjął dwie różne ceny jednostkowe za tą samą pracę opisaną w poz. 34d.1.4, oraz w poz. 29d.1.4. B. przyjął w poz. 29d.1.4. cenę jednostkową

w wysokości 1080,71 zł/m². Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła $1080,71 \text{ zł/m}^2 * 412,20 \text{ m}^2 = 445\,468,66 \text{ zł}$. Cena jednostkowa poz. 34d.1.4 (524,29 zł/m²) stosunku do ceny jednostkowej w poz. 29d.1.4 jest o 51,48% niższa i jest to potwierdzenie jej rażąco niskiego charakteru.

Tymczasem, przy sześciokrotnym nakładzie na robocizną i dodaniu materiału, sprzętu, kosztów pośrednich i zysku, cena jednostkowa B. powinna wynieść 1 081,17 zł. Różnica pomiędzy tym, co powinno B. wyjść przy sześciokrotnym nakładzie, a tym, co wyliczył, wynosi 229 356,32 zł.

2. KRYCIE DACHU BLACHĄ MIEDZIANĄ NA RĄBEK PODWÓJNY

2.1) Prace realizowane w ETAPIE 1: W Pozycji B. 33d.1.4, Zamawiający wymagał zgodnie z opisem pozycji „Pokrycie dachu blacha miedziana na rąbek, blacha 0.60`mm - dodatkowy nakład na m2 z uwagi na podwójny rąbek ujęty w m2 dachu” , ujęcie dodatkowego nakładu na m2 z uwagi na podwójny rąbek ujęty w m2 dachu. B. w swojej kalkulacji, wadliwie bazując na normie KNRW 202/510/2, nie ujął dodatkowego nakładu na podwójny rąbek. Dalej, B. przyjął do swojej kalkulacji $529,20 \text{ m}^2 * \text{cen. Jedn. } 581,59 \text{ zł/m}^2 = 307\,777,43 \text{ zł}$.

Tymczasem według biuletynu cen remontowo budowlanych oraz zabytkowych SOKOCENBUD (zeszyt 9/2025 (2297) 1 kwartał 2025 r.), cena jednostkowa za wykonanie powyższej pracy wynosi 991,99 zł/m². Po przeliczeniu wartość pozycji w kalkulacji oferenta powinna wynieść $529,20 \text{ m}^2 * \text{cen.}$

Jedn. $991,99 \text{ zł/m}^2 = 524\,961,11 \text{ zł}$. Cena oferenta w tej pozycji w stosunku do ceny z SOKOCENBUDU jest o 41,37 % niższa, co jednoznacznie wskazuje na jej rażąco niski charakter.

Ponadto Zamawiający sam zwrócił uwagę w przedmiarze na konieczność poniesienia wyższego nakładu na Robociznę wykonując pracę związane z układaniem dachu na podwójny rąbek. W pozycji 1.4.5 przedmiaru Inwestorskiego, zostało wskazane czterokrotne zwiększenie nakładu na robociznę, co gdyby B. zastosował w swojej kalkulacji, to jego cena jednostkowa pozycji wyniosłaby 991,67 zł.

Odwołujący zwrócił uwagę na zaistniałą korelację pomiędzy powyższą kwotą zwiększającą czterokrotnie nakład (991,67 zł) a ceną wyliczoną przy wykorzystaniu cen z SOKOCENBUDU (991,99 zł/m².)

Dalej, B. przyjął do swojej kalkulacji wartość robocizny łącznie z kosztami pośrednimi i zyskiem w wysokości 136,68 zł. Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła $529,20 \text{ m}^2 * \text{cen. Jedn. } 136,68 \text{ zł/m}^2 = 72\,331,60 \text{ zł}$.

Według cennika usług dekarских <https://fachowydekarz.pl/> średnia cena krycia blachą miedzianą na rąbek to 190 zł. Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. powinna wynieść $529,20 \text{ m}^2 * \text{cen. jedn. } 190 \text{ zł/m}^2 = 100\,548 \text{ zł}$. Powyższe wyliczenia robocizny jednoznacznie wskazują na rażąco niską cenę jednostkową przyjętą przez Oferenta, która jest o 28% niższa od ceny przyjętej według cennika usług dekarских <https://fachowydekarz.pl/>.

2.2) Prace realizowane w ETAPIE 2: W Pozycji Oferenta 28d.1.4 Inwestor wymagał zgodnie z opisem pozycji „Pokrycie dachu blacha miedziana na rąbek, blacha 0.60`mm – dodatkowy nakład na m2 z uwagi na podwójny rąbek ujęty w m2 dachu” , ujęcie dodatkowego nakładu na m2 z uwagi na podwójny rąbek ujęty w m2 dachu. Oferent w swojej kalkulacji bazując na normie KNRW 202/510/2 nie ujął dodatkowego nakładu na podwójny rąbek.

B. przyjął do swojej kalkulacji cenę jednostkową w wysokości 581,59 zł/m². Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła $1325,40 \text{ m}^2 * \text{cen. Jedn. } 581,59 \text{ zł/m}^2 = 770\,839,38 \text{ zł}$.

Tymczasem według biuletynu cen remontowo budowlanych oraz zabytkowych SEKOCENBUD (zeszyt 9/2025 (2297) 1 kwartał 2025 r.), cena jednostkowa za wykonanie powyższej pracy wynosi 991,99 zł/m². Po przeliczeniu, wartość pozycji

w kalkulacji B. powinna wynieść $1325,40 \text{ m}^2 * \text{cen. jedn. } 991,99 \text{ zł/m}^2 = 1\,314\,783,55 \text{ zł}$. Cena B.

w tej pozycji w stosunku do ceny z SOKOCENBUDU jest o 41,37 % niższa, co jednoznacznie wskazuje na jej rażąco niski charakter.

Ponadto, sam Zamawiający zwrócił uwagę w przedmiarze na konieczność poniesienia wyższego nakładu na Robociznę, wykonując prace związane z układaniem dachu na podwójny rąbek. W pozycji 1.4.5 przedmiaru Inwestorskiego, jest wskazane czterokrotne zwiększenie nakładu na robociznę, co gdyby B. zastosował w swojej kalkulacji, to jego cena jednostkowa pozycji wyniosłaby 991,67 zł.

Również tutaj koniecznym jest zwrócić uwagę na zaistniałą korelację pomiędzy powyższą kwotą zwiększającą czterokrotnie nakład (991,67 zł), a ceną wyliczoną przy wykorzystaniu cen z SOKOCENBUDU (991,99 zł/m².)

B. przyjął do swojej kalkulacji wartość robocizny łącznie z kosztami pośrednimi

i zyskiem w wysokości 136,68 zł. Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła $1325,40 \text{ m}^2 * \text{Cen. Jedn. } 136,68 \text{ zł/m}^2 = 181\,155,67 \text{ zł}$. Według cennika usług dekarских średnia cena krycia blachą miedzianą na rąbek to 190 zł. Po przeliczeniu wartość pozycji w kalkulacji oferenta powinna wynieść $1325,40 \text{ m}^2 * \text{cen. jedn. } 190 \text{ zł/m}^2 = 251\,826 \text{ zł}$.

Zdaniem Odwołującego, powyższe wyliczenia robocizny jednoznacznie wskazują na rażąco niską cenę jednostkową przyjętą przez B., która jest o 28% niższa od ceny przyjętej według cennika usług dekarских <https://fachowydekarz.pl/>.

Przy czterokrotnym nakładzie na robociznę i dodaniu materiału, sprzętu, kosztów pośrednich i zysku, cena jednostkowa B. powinna wynieść 991,67 zł. Różnica pomiędzy tym, co powinno B. wyjść przy czterokrotnym nakładzie, a tym, co wyliczył, wynosi 761 127,85 zł.

3. MALOWANIE OGNIOWE R30 KONSTRUKCJI STALOWYCH SZKIELETOWYCH

3.1) Prace realizowane w ETAPIE 1: Pozycja oferenta 19d.1.2 „p.a. Malowanie ogniowe R30 konstrukcji stalowych szkieletowych”.

B. przyjął do swojej kalkulacji całkowitą cenę jednostkową pozycji 19d.1.2 w wysokości 21,14 zł/m². Po przeliczeniu wartość pozycji w kalkulacji oferenta wyniosła: $898 \text{ m}^2 * \text{Cen. Jedn. } 21,14 \text{ zł/m}^2 = 18\,983,72 \text{ zł}$.

Według załączonej oferty przez B. do wyjaśnień rażąco niskiej ceny, którą przedłożył na wezwanie Zamawiającego, sam materiał wynosi 9,8 euro. Po przeliczeniu $9,8 \text{ euro} * \text{zużycie } 0,55 \text{ dm}^3/\text{m}^2 * 1,5$ (przewidywany współczynnik zużycia praktycznego) = 8,085 euro/m².

Przeliczając powyższą wartość na złotówki (zgodnie z np. obwieszczeniem Prezesa UZP z 3 grudnia 2023 roku, średni kurs euro wynosi 4,6371 zł za 1 euro), wartość samego materiału wynosi 37,49 zł/m², co jednoznacznie wskazuje na rażąco niską cenę, która jest niższa

o 43,61% od ujętej przez wykonawcę za całkowitą cenę jednostkową w pozycji 19d.1.2.

3.2) Prace realizowane w ETAPIE 2: Pozycja oferenta 22d.1.2 „p.a. Malowanie ogniowe R30 konstrukcji stalowych szkieletowych”.

B. przyjął do swojej kalkulacji całkowitą cenę jednostkową pozycji 22d.1.2 w wysokości 21,14 zł/m². Po przeliczeniu, wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła: $307 \text{ m}^2 * \text{Cen. Jedn. } 21,14 \text{ zł/m}^2 = 6\,489,98 \text{ zł}$.

Według załączonej oferty przez B. do wyjaśnień rażąco niskiej ceny, którą przedłożył na wezwanie Zamawiającego, sam koszt materiału wynosi 9,8 euro. Po przeliczeniu $9,8 \text{ euro} * \text{zużycie } 0,55 \text{ dm}^3/\text{m}^2 * 1,5$ (przewidywany współczynnik zużycia praktycznego) = 8,085 euro/m².

Przeliczając powyższą wartość na złotówki (zgodnie z np. obwieszczeniem Prezesa UZP z 3 grudnia 2023 roku, średni kurs euro wynosi 4,6371 zł za 1 euro), to wartość samego materiału wynosi 37,49 zł/m², co jednoznacznie wskazuje na rażąco niską cenę, która jest niższa

o 43,61% od ujętej przez wykonawcę za całkowitą cenę jednostkową w pozycji 22d.1.2

Uwzględniając robociznę i po dodaniu materiału, sprzętu, kosztów pośrednich, i zysku cena jednostkowa Oferenta powinna wynieść 49,90 zł/m². Różnica pomiędzy tym, co powinno Oferentowi wyjść, a to co wyliczył, wynosi 34 655,80 zł.

4. MALOWANIE OGNIOWE R60 KONSTRUKCJI STALOWYCH SZKIELETOWYCH

4.1) Prace realizowane w ETAPIE 1: Pozycja oferenta 20d.1.2. „p.a. Malowanie ogniowe R60 konstrukcji stalowych szkieletowych”.

B. przyjął do swojej kalkulacji całkowitą cenę jednostkową pozycji 20d.1.2 w wysokości 21,14 zł/m². Po przeliczeniu,

wartość pozycji w kalkulacji B. wyniosła: $125 \text{ m}^2 * \text{cen. Jedn. } 21,14 \text{ zł/m}^2 = 2\,642,50 \text{ zł}$.

Według załączonej oferty przez Wykonawcę do wyjaśnień rażąco niskiej ceny, którą przedłożył na wezwanie Zamawiającego, sam materiał wynosi 9,8 euro. Po przeliczeniu $9,8 \text{ euro} * \text{zużycie } 2,67 \text{ dm}^3/\text{m}^2 * 1,5$ (przewidywany współczynnik zużycia praktycznego) = 39,25 euro/m².

Przeliczając powyższą wartość na złotówki (zgodnie z np. obwieszczeniem Prezesa UZP z 3 grudnia 2023 roku, średni kurs euro wynosi 4,6371 zł za 1 euro), wartość samego materiału wynosi 182,01 zł/m², co jednoznacznie wskazuje na rażąco niską cenę, która jest niższa

o 88,38% od ujętej przez wykonawcę za całkowitą cenę jednostkową w pozycji 20d.1.2.

Uwzględniając robociznę i dodaniu materiału, sprzętu, kosztów pośrednich i zysku cena jednostkowa Oferenta powinna wynieść 195,72 zł/m². Różnica pomiędzy tym co powinno Oferentowi wyjść a to co wyliczył wynosi 24 465 zł.

Suma powyższych różnic z wszystkich 4 punktów, wynosi łącznie 1 046 962,47 zł netto, co daje 1 287 763,84 zł brutto i stanowi 14,34% całkowitej ceny zaoferowanej przez B. za wykonanie przedmiotu zamówienia. W.w wartość ma istotne znaczenie w całkowitej cenie ofertowej B., ale przede wszystkim – prace te mają istotne znaczenie dla Zamawiającego, niezależnie od ich wartości, co było już przedmiotem zarzutów odwołania – są to prace związane z wymianą dachu na zabytkowym obiekcie, obiekcie Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie, który to budynek jest światowej klasy zabytkiem. a zakres prac, dotyczy widocznych elementów zewnętrznych, nie mówiąc już o funkcji, jakie zwyczajowo pełnią dachy w budynkach.

Przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego zgłosił wykonawca R.D. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P.P.H.U. BLACHMAN R.D. z siedzibą w Pcimiu.

Pismem z dnia 5 maja 2025 r. Zamawiający wniósł odpowiedź na odwołanie wnosząc o jego oddalenie.

Krajowa Izba Odwoławcza, po przeprowadzeniu rozprawy w przedmiotowej sprawie, na podstawie zebranego materiału dowodowego wskazanego w treści uzasadnienia, jak też po zapoznaniu się z oświadczeniami i stanowiskami stron i uczestnika postępowania złożonymi pisemnie oraz ustnie do protokołu w toku rozprawy zważyła, co następuje.

Izba stwierdziła, że Odwołujący legitymuje się interesem we wniesieniu środka ochrony prawnej, o którym mowa w art. 505 ust. 1 ustawy Pzp. Zakres zarzutów, w sytuacji ich potwierdzenia się, wskazuje na pozbawienie Odwołującego możliwości uzyskania zamówienia i jego realizacji, narażając tym samym Odwołującego na poniesienie w tym zakresie wymiernej szkody.

Izba ustaliła, że wartość przedmiotowego zamówienia została oszacowana przez Zamawiającego na kwotę 9 690 127,20 zł netto, co stanowi równowartość 2 089 695,54 euro netto (pkt 3 Protokołu postępowania w trybie podstawowym).

Przed otwarciem ofert Zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w wysokości 11 918 856,45 zł brutto (pkt 12 Protokołu postępowania w trybie podstawowym).

Do upływu terminu składania ofert oferty złożyło trzech wykonawców:

- CONEKS Sp. z o.o. – 11 608 699,83 zł
- Przedsiębiorstwo Budowlano-Przemysłowe Łęgprzem Sp. z o.o. – 11 603 403,01 zł,
- P.P.H.U. B. R.D. – 8 974 839,31 zł (pkt 12 Protokołu postępowania w trybie podstawowym).

Pismem z dnia 21 marca 2025 r. Zamawiający wezwał wykonawcę B. na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy Pzp do przedstawienia wyjaśnień w związku ze stwierdzeniem, iż zaoferowana cena wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwość co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymogami określonym w SWZ. Zamawiający w przedmiotowym wezwaniu wskazał:

„Zgodnie z art. 224 ustawy PZP, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.

Zamawiający żąda wyjaśnień Wykonawcy w szczególności w zakresie:

1) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

2) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Wykonawca uprawniony jest także do przedstawienia wyjaśnień w innych zakresach opisanych w art. 224 ust. 3 ustawy PZP.

W przypadku jeśli Wykonawca nie udzieli wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu, oferta podlega odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną.

Wyjaśnienia proszę przedstawić w terminie do dnia 26 marca 2025r.

Zamawiający wskazuje, że wątpliwości budzi fakt, iż w kosztorysie przedstawionym przez Wykonawcę występują znaczące różnice cen w stosunku do kosztorysu inwestorskiego, poniżej wskazane:

Roboty budowlane / etap I

Poz. 1.2.6 Podkład antykorozyjny pod malowanie ogniowe konstrukcji stalowych szkieletowych - 20 081,49 vs 230 359,14 / różnica o ponad 210.000,- zł,

Poz. 1.2.7 Malowanie ogniowe R30 konstrukcji stalowych szkieletowych - 18 893,72 vs 150 325,20 / różnica o ponad 130.000,- zł,

Poz. 1.4.5 Pokrycie dachu blachą miedzianą na rąbek, blacha 0.60'mm - 307 777,43 vs 572 155,16 / różnica o prawie 265.000,- zł,

Poz. 1.4.6 Pokrycie dachu blacha miedziana kopuł, blacha 0.60'mm - 216 112,34 vs 501 367,10 / różnica o ponad 285.000,- zł,

Poz. 1.4.7 Różne obróbki i elementy z blachy miedzianej, szerokość w rozwinięciu ponad 25 cm - 77 401,98 vs 136 549,85 / różnica o prawie 60.000,- zł,

Rekonstrukcja oraz prace konserwatorskie:

Świetlik nad sznurownią - 136 320,74 vs 227 540,42 / różnica o ponad 90.000,- zł,

Attyki dachu nad sceną - 232 692,00 vs 332 800,00 / różnica o ponad 100.000,- zł,

Kopuła nad widownią - 429 061,28 vs 627 600,00 / różnica o prawie 200.000,- zł,

Glorieta kopuły nad widownią - 131 010,42 vs 227 335,00 / różnica o ponad 95.000,- zł,

RAZEM kosztorys na roboty budowlane wg I etapu - 3 500 013,18 vs 4 876 495,20 / różnica o ponad 1.376.000,-zł.

Roboty budowlane / etap II

Poz. 1.2.6 Podkład antykorozyjny pod malowanie ogniowe konstrukcji stalowych szkieletowych - 6 026,41 vs 69 130,26 / różnica o ponad 63.000,- zł,

Poz. 1.2.7 Malowanie ogniowe R30 konstrukcji stalowych szkieletowych - 6 489,98 vs 51 391,80 / różnica o prawie 45.000,- zł,

Poz. 1.4.5 Pokrycie dachu blachą miedzianą na rąbek, blacha 0.60'mm - 770 839,39 vs 1 432 982,72 / różnica o ponad 660.000,- zł,

Poz. 1.4.7 Różne obróbki i elementy z blachy miedzianej, szerokość w rozwinięciu ponad 25 cm - 201 082,56 vs 354 742,79 / różnica o ponad 153.000,- zł,

Rekonstrukcja oraz prace konserwatorskie dla elementów metaloplastycznych:

Profilowane żebra z blachy miedzianej L~2,90m - 29 629,44 vs 96 000,00 / różnica o ponad 66.0,- zł,

Wykonanie na wzór i osadzenie profilowanych attyk miedzianych, wys.35cm - 37 440,00 vs 156 000,00 / różnica o ponad 118.000,- zł,

Wykonanie na wzór i osadzenie imitacji okienek wentylacyjnych - 12 500,00 vs 144 000,00 / różnica o ponad 131.000,- zł,

Wykonanie na wzór i osadzenie maszkaron w narożach - 20 000,00 vs 136 000,00 / różnica o 116.0,-zł,

Prace konserwatorskie dla elementu wieńczącego kopułę zgodnie z PPK - 8 093,02 vs 42 000,00 / różnica o prawie 34.000,- zł,

RAZEM kosztorys na roboty budowlane wg II etapu - 2 260 101,01 vs 4 134 847,82 / różnica o ponad 1.874.000,-zł.

Łącznie oferta w powyższych zakresach zawiera cenę niższą od kosztorysu inwestorskiego o ~3,25 miliona netto.

Zamawiający wyjaśnia, że Wykonawca nie jest zobowiązany do przedstawienia wyjaśnień do każdego z wymienionych powyżej punktów, natomiast wyjaśnienia muszą obejmować co najmniej zakresy wskazane w art. 224 ust. 3 pkt. 4) i 6) ustawy PZP w ogólności, a także mogą dotyczyć pozostałych okoliczności wymienionych w art. 224 ust. 3 ustawy PZP.”.

Wykonawca B. złożył wyjaśnienia pismem z dnia 26 marca 2025 r. oświadczając, że założona przez niego oferta, a „w szczególności pozycje kosztorysowe:

Roboty budowlane / etap I

a) Poz. 1.2.6 Podkład antykorozyjny pod malowanie ogniowe konstrukcji stalowych

szkieletowych,

b) Poz. 1.2.7 Malowanie ogniowe R30 konstrukcji stalowych szkieletowych,

c) Poz. 1.4.5 Pokrycie dachu blachą miedzianą na rąbek, blacha 0.60' mm,

d) Poz. 1.4.6 Pokrycie dachu blacha miedziana kopuła, blacha 0.60' mm,

e) Poz. 1.4.7 Różne obróbki i elementy z blachy miedzianej, szerokość w rozwinięciu ponad 25 cm,

Rekonstrukcja oraz prace konserwatorskie:

f) Światlik nad sznurownią,

g) Attyki dachu nad sceną,

h) Kopuła nad widownią,

i) Głorieta kopuły nad widownią,

Roboty budowlane / etap II

a) Poz. 1.2.6 Podkład antykorozyjny pod malowanie ogniowe konstrukcji stalowych

szkieletowych,

b) Poz. 1.2.7 Malowanie ogniowe R30 konstrukcji stalowych szkieletowych,

c) Poz. 1.4.5 Pokrycie dachu blachą miedzianą na rąbek, blacha 0.60 mm,

d) Poz. 1.4.7 Różne obróbki i elementy z blachy miedzianej, szerokość w rozwinięciu ponad 25 cm,

Rekonstrukcja oraz prace konserwatorskie dla elementów metaloplastycznych:

e) Profilowane żebra z blachy miedzianej L~2,90m,

f) Wykonanie na wzór i osadzenie profilowanych attyk miedzianych, wys. 35cm,

g) Wykonanie na wzór i osadzenie imitacji okienek wentylacyjnych,

h) Wykonanie na wzór i osadzenie maszkaron w narożach,

i) Prace konserwatorskie dla elementu wieńczącego kopułę zgodnie z PPK,

- kosztorysu ofertowego dołączonego do oferty nie zawierają rażąco niskiej ceny, bowiem

zostały one skalkulowane w sposób prawidłowy i rynkowy, zgodnie ze sztuką kosztorysowania.”.

Wykonawca B. zwrócił uwagę, że Zamawiający zastosował w przedmiotowym postępowaniu wynagrodzenie o charakterze ryczałtowym (§ 9 ust. 1 i ust. 3 Załącznika nr 8 do SWZ – Projektu Umowy).

Dalej wykonawca B. argumentował:

„W kontekście powyższego, należy mieć na względzie, że „Konsekwencją przyjęcia ryczałtowego charakteru wynagrodzenia jest brak po stronie wykonawcy obowiązku przedstawiania szczegółowej kalkulacji ceny oferty z rozbiem na ceny jednostkowe. To wykonawca określa cenę całkowitą, która powinna pokrywać wszystkie koszty realizacji zamówienia, w tym zapewniać pokrycie zobowiązań podatkowych wynikających z realizacji zamówienia. Ponadto konsekwencją ryczałtowego charakteru wynagrodzenia jest brak po stronie wykonawcy obowiązku przedstawiania szczegółowej kalkulacji ceny oferty z rozbiem na ceny jednostkowe, nawet w toku wyjaśniania elementów oferty mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny” (tak: Wyrok KIO z 17.04.2023 r., KIO 835/23). „Przy cenie ryczałtowej nie jest bowiem, co do zasady, ważna struktura wewnętrzna ceny, tj. ceny jednostkowe (bo wynagrodzenie jest jedno i z góry określone wartością jednej ceny ryczałtowej, którą zamawiający ma zapłacić wykonawcy). Tym samym, aby mówić o cenie rażąco niskiej, należy brać pod uwagę całkowitą cenę za wykonanie przedmiotu zamówienia, a nie cenę za wykonanie danego elementu zamówienia. Innymi słowy wynagrodzenie ryczałtowe jest płatne za całość przedmiotu zamówienia, choć rozkłada się na poszczególne jego elementy.” (tak: Wyrok KIO z 22.02.2023 r., KIO 370/23).

Choć w ocenie Wykonawcy brak jest podstaw dla stwierdzenia, że zaproponowana przez Wykonawcę cena ryczałtowa jest rażąco niska, pragnę przedstawić poniżej stosowne wyjaśnienia wraz z dowodami:

W załączeniu do niniejszego wyjaśnienia Wykonawca dołącza kosztorys ofertowy sporządzony metodą szczegółową z którego jednoznacznie wynika, że wartości powyższych pozycji kosztorysu ofertowego sporządzone i wyliczone zostały prawidłowo a wartość tych pozycji odpowiada cenom rynkowym. W wycenie uwzględnione zostały materiały (blacha miedziana, podkłady antykorozyjne, farba nawierzchniowa) oraz wykorzystywane elementy prac (maszkarony wykonane z blachy miedzianej, okienka wentylacyjne) w cenie zgodnej z otrzymanymi przed postępowaniem ofertami, tj.:

- 1) blacha miedziana: cena z oferty dostawcy – 46,75 zł/kg netto / cena zaoferowana przez Wykonawcę – 60,00 zł/kg netto;
- 2) podkłady antykorozyjne: cena z oferty dostawcy – 21,42 zł/dm³ / cena zaoferowana przez Wykonawcę – 50,00 zł/dm³ netto;
- 3) farba nawierzchniowa: cena z oferty dostawcy – 26,00 zł/dm³ / cena zaoferowana przez Wykonawcę – 60,00 zł/dm³ netto;
- 4) maszkarony wykonane z blachy miedzianej: cena z oferty dostawcy – 2 000,00 zł/szt. netto / cena zaoferowana przez Wykonawcę – 2 500,00 zł/szt. netto;
- 5) okienka wentylacyjne: cena z oferty dostawcy – 1 000,00 zł/szt. netto / cena zaoferowana przez Wykonawcę – 1 562,50 zł/szt. netto.

Zwracam uwagę, że zaoferowana przeze mnie cena wynosi 8 974 839,31 zł brutto.

W postępowaniu zostały złożone trzy oferty, których średnia wynosi 10 728 980,72 zł brutto, co oznacza, że cena moja oferty stanowi 83,65 % średniej ceny wszystkich ofert złożonych

w postępowaniu, a więc została skalkulowana na poziomie rynkowym, a nie rażąco niskim. Co więcej, cena mojej oferty jest niższa tylko o 22,69% od ceny oferty najdroższej, z tych które zostały złożone w postępowaniu. Trudno uzasadnić ewentualne twierdzenie, że zaoferowana przeze mnie cena ryczałtowa jest rażąco niska.

Niezależnie od powyższego, aby wskazać zastosowanie przeze mnie składniki cenotwórcze, w załączeniu do niniejszego wyjaśnienia dołączam kosztorys ofertowy sporządzony metodą szczegółową, z którego jednoznacznie wynika, że wartości kosztorysowe wszystkich pozycji sporządzone i wyliczone zostały prawidłowo a wartość tych pozycji odpowiada cenom rynkowym. Jak wynika z załączonego kosztorysu szczegółowego, oferuję stawkę robocizny na poziomie 28,00 zł netto, koszty pośrednie w wysokości 80% oraz zysk na poziomie 20%.

Chciałbym zwrócić uwagę, że relatywnie niska cena wiąże się z zastosowaniem przeze mnie oszczędnych metod wykonania prac i uzyskania korzystnych cen zakupu materiałów. Na dowód przedkładam do wyjaśnień oferty z preferencyjnymi cenami uzyskanymi od moich dostawców na zakup materiałów, które wykorzystane zostaną do realizacji robót budowlanych w tym zamówieniu, co znalazło odzwierciedlenie w złożonej przeze mnie ofercie.

W szczególności dotyczy to zakresu robót określonego w wymienionych przez Zamawiającego pozycjach kosztorysowych, które wymienione zostały powyżej.

Chciałbym też dodać, że konstrukcja budowy ceny przy robotach budowlanych związanych z remontem i przebudową budynku opiera się przede wszystkim na założeniach dotyczących rzeczywistych wydajności pracy poszczególnych brygad roboczych, która bezpośrednio przekłada się na koszty sprzętu oraz wykorzystywanych

rusztowań. Czas wykonania zadania, ilość brygad roboczych oraz ilość i rodzaje sprzętu oraz rusztowań są ustalane w oparciu

o nakłady wynikające z mojego doświadczenia w wykonywaniu podobnych robót, a nie np. na podstawie nakładów podawanych w katalogach (KNR). Ma to istotne znaczenie dla ustalenia ceny ofertowej dla danego, konkretnego zadania. Wpływa na niską cenę wykonania zamówienia pozostaje fakt, iż posiadam duże doświadczenie w branży budowlanej, w szczególności obejmującej roboty budowlane z zakresu remontem i przebudową budynku, w tym także zlokalizowanego w centrum miasta.

Wskazuję również, iż ceny zaoferowane przeze mnie w przedmiotowym postępowaniu są porównywalne z cenami zaoferowanymi w innych postępowaniach przetargowych (oparte na podobnych wskaźnikach cenotwórczych), dotyczących robót związanych z remontem

i przebudową budynku. Dodatkowo chciałbym zaznaczyć, że zatrudniani pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do wykonania przedmiotu zamówienia. Wycenę przedmiotu niniejszego zamówienia, sporządziłem w szczególności w oparciu o następujące założenia:

- pozostaję w stałej współpracy z hurtowniami budowlanymi, dzięki czemu w przysługują mi atrakcyjne rabaty na zakup materiałów budowlanych. Możliwość zakupu materiałów na powyższych warunkach obniża koszt zakupu materiałów budowlanych potrzebnych do wykonania zamówienia. Na dowód powyższego twierdzenia przedkładam oferty dostawców, zawierające preferencyjne ceny zakupu materiałów, które zostaną wykorzystane dla potrzeb tego zamówienia, w szczególności: blachę miedzianą, podkłady antykorozyjne, farbę nawierzchniową, a także elementów wykorzystanych do prac: maszkaronów wykonanych

z blachy miedzianej, okienek wentylacyjnych – co odnosi się bezpośrednio do pozycji kosztorysowych, które wzbudziły wątpliwości Zamawiającego;

- posiadam również oferty wykonawców robót budowlanych zawierające bardzo konkurencyjne ceny wykonania tego zakresu robót, w szczególności dotyczącego pozycji kosztorysowych, których wyjaśnienia żąda Zamawiający. Przykładowo, w zakresie kompleksowej realizacji instalacji elektrycznych wchodzących w zakres niniejszego zamówienia, zwróciłem się do podmiotu zewnętrznego z branży elektrycznej z prośbą o przedstawienie oferty na dostawę materiałów oraz wykonanie instalacji elektrycznej, na wypadek gdybym takie prace chciał w toku realizacji zamówienia zlecić podwykonawcom, bądź też w celu sprawdzenia poprawności przyjętej przeze mnie kalkulacji cenowej.

W załączeniu przesyłam oferty tego podmiotu, z których wynika, że odnośnie wyceny mojego kosztorysu elektrycznego na etap I – istniałby oszczędność w kwocie 145 876,84 zł netto, zaś odnośnie wyceny mojego kosztorysu elektrycznego na etap II – istniałby oszczędność

w kwocie 789 164,07 zł netto. Powyższe potwierdza prawidłowe skalkulowanie mojej oferty przy zachowaniu zakładanego zysku na poziomie 20% inwestycji, którego poziom może się jeszcze zwiększyć, w sytuacji, kiedy zdecyduję się zatrudnić wskazany podmiot zewnętrzny jako podwykonawcę,

- posiadam własny sprzęt budowlany, który w znacznej mierze został zamortyzowany na poprzednio zrealizowanych zamówieniach, w związku z czym nie ponoszę z tego tytułu dodatkowych kosztów wynajmu. W swoich zasobach mam w szczególności: wyciągarkę, kontenery, kantownice i zginarki do blachy, oczyszczarki i inny drobny sprzęt, który może zostać wykorzystywany przy realizacji tego zadania. Wobec dysponowania we własnym zakresie maszyn do profilowania blachy, wszelkie obróbki blacharskie moi pracownicy wykonują samodzielnie, dzięki czemu oszczędzam na pracy podmiotów trzecich,

- co szczególnie istotne, jestem również właścicielem rusztowań wykorzystywanych do tego typu prac, dlatego też mam znaczące oszczędności związane z wynajmem takich rusztowań, kiedy to koszt wynajmu rusztowań wynosi średnio 8 zł za m² na dobę. Daje to oszczędność miesięcznie w wysokości do 240,00 zł za m², przy czym w ofercie pozycję dotyczącą rusztowań Wykonawca wycenił na około 130 tys. zł netto. W tym celu przedkładam wykaz środków trwałych w mojej firmie;

- przyjęte w ramach oferowanej ceny koszty transportu materiałów budowlanych wynikają z faktu, iż posiadam własny tabor samochodów ciężarowych (wskazano w wykazie środków trwałych), co pozwala w znaczącym stopniu obniżyć koszty dostarczanych na budowę materiałów;

- siedziba mojej firmy, w tym magazyn materiałów i park maszyn, zlokalizowane są jedynie 45 km od terenu budowy, dlatego też nie ponoszę żadnych kosztów związanych

z zakwaterowaniem pracowników budowy, za najmem składowiska materiałów budowlanych oraz placu dla maszyn budowlanych;

- wszelkie prace konserwatorskie, które zostały skalkulowane w mojej ofercie będą wykonywane wyłącznie przez moich pracowników bez udziału podwykonawców. Ich koszt został wyliczony na podstawie stawki za roboczogodzinę określoną w kosztorysie;

- posiadam bogate i długoletnie doświadczenie (25 lat) w zakresie realizacji robót budowlanych w zakresie objętym niniejszym postępowaniem i legitymuje się m.in. referencjami, dzięki czemu byłem w stanie ustalić, że czas zastosowany w ofercie niezbędny do realizacji prac jest prawidłowo wyliczony jako rzeczywisty i niezbędny do prawidłowego wykonania zakresu zamówienia, przez co nie będę ponosił dodatkowych kosztów z tym związanych. To zaś potwierdza, że zaoferowana przeze mnie cena jest zgodna nie odbiega od stosowanych na rynku cen w branży budowlanej.

Biorąc pod uwagę wymagania opisane przez Zamawiającego w SWZ i złącznikach do niej, chciałbym zauważyć, że cena ofertowa uwarunkowana jest przede wszystkim wartością używanych materiałów i sprzętu dla potrzeb realizacji robót budowlanych objętych zamówieniem. Dlatego dysponowanie przeze mnie znaczącymi upustami cen materiałów u dostawców oraz własnym sprzętem pozwoliło mi obniżyć stawki jednostkowe dla wszystkich pozycji kosztorysowych, wymienionych w przedmiarze robót i pozostałych dokumentach technicznych.

W zakresie przyjętych kosztów pracy (robocizny) powiększonych o koszty pośrednie, których wartość przyjęta została do ustalenia ceny, uwzględniono wszelkie wymagania wynikające

z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym obowiązujących

w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie. Wskazuję ponadto, że wszyscy pracownicy, którzy zostaną zaangażowani do realizacji zamówienia, są zatrudnieni na podstawie umowy

o pracę, a ich wynagrodzenie nie jest niższe aniżeli minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1773) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie. Zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu, minimalne wynagrodzenie brutto wynosi od stycznia 2025 –

4 666,00 zł brutto. Średni wymiar czasu pracy pracownika w miesiącu wynosi 168 godzin. Stąd stawka godzinowa brutto wynagrodzenia pracownika wynosi od stycznia 2025 – 20,90 zł netto (27,77 zł brutto). Dla potrzeb ustalenia ceny zastosowana została stawka netto w wysokości 28,00 zł za godzinę, co wynika z przedłożonego kosztorysu. Zastosowana stawka netto za roboczogodzinę ulega zwiększeniu o koszty pośrednie, które ustalono na poziomie wynoszącym 80%, co stanowi wartość stawki godzinowej przeze mnie zastosowanej na poziomie 50,40 zł za roboczogodzinę. Przyjmując wynagrodzenie minimalne powiększone

o koszty pracodawcy, minimalna stawka godzinowa wynosi od stycznia 2025 – 33,46 zł. Oznacza to, że zastosowania przeze mnie stawka za roboczogodzinę, po doliczeniu kosztów pośrednich, zgodna jest z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu, przepisami prawa pracy oraz przepisami o zabezpieczeniu społecznym obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.”.

Wykonawca B. odwołując się do wymienionych w wezwaniu do wyjaśnień pozycji stwierdził, że ich cena uwarunkowana była wartością używanych materiałów i sprzętu dla potrzeb realizacji prac tam opisanych, co zostało wykazane w wyjaśnieniach.

Do złożonych wyjaśnień wykonawca B. załączył dowody w postaci kosztorysów, ofert ewentualnych dostawców oraz ewidencji środków trwałych.

Izba nie znalazła podstaw do wzruszenia wyboru oferty wykonawcy B. jako najkorzystniejszej.

W ocenie Izby, wbrew twierdzeniom Odwołującego, złożone przez wykonawcę B. wyjaśnienia nie były ogólnikowe. Zakres i poziom szczegółowości wyjaśnień odpowiada treści wezwania wystosowanego przez Zamawiającego oraz przedmiotowi zamówienia. Złożone wyjaśnienia zostały również poparte dowodami.

Izba zważyła, że wykonawca B. złożył wyjaśnienia ceny wskazując na okoliczności, które pozwoliły na skalkulowanie ceny na zaoferowany poziomie. Wykonawca B. wskazał m.in. na pozyskane rabaty na materiały niezbędne do realizacji zamówienia, jak blacha miedziana, podkłady antykorozyjne, farba nawierzchniowa, maskarony, okienka wentylacyjne. Atrakcyjne ceny ww. materiałów zostały wykazane załączonymi do wyjaśnień dowodami. Wykonawca B. wykazał też realność wyceny realizacji instalacji elektrycznych przez złożenie oferty ewentualnego podwykonawcy robót, z której można wywieść, że możliwa jest realizacja tego elementu zamówienia za kwotę niższą niż skalkulowana przez wykonawcę B.. Niewątpliwie korzystną dla wykonawcy B. okolicznością jest również posiadanie własnego sprzętu budowlanego, w tym wyciągarki, kontenerów, kantownic i zginarek do blachy, oczyszczarek i innych. Posiadany sprzęt ma pozwolić wykonawcy B. na wykonanie wszelkich obróbek blacharskich przez pracowników wykonawcy, bez angażowania podmiotów trzecich. Na obniżenie kosztów realizacji zamówienia ma z pewnością także wpływ

okoliczność, że wykonawca B. jest właścicielem rusztowań wykorzystywanych do prac objętych przedmiotem zamówienia. Na obniżenie kosztów materiałów pozwoli wykonawcy B. także posiadany własny tabor samochodów ciężarowych niezbędnych do transportu materiałów. Izba wzięła również pod uwagę okoliczność umiejscowienia siedziby wykonawcy B., w tym magazynów materiałów i parku maszynowego, w odległości 45 km od terenu budowy, co skutkuje możliwością poczynienia oszczędności na kosztach zakwaterowania pracowników, najmu składowiska materiałów czy placu dla maszyn budowlanych. Izba zważyła, że ww. okoliczności zostały nie tylko powołane przez wykonawcę B. w wyjaśnieniach z dnia 26 marca 2025 r., ale również poparte dowodami. Izba nie dopatryła się także uchybień w skalkulowanej stawce za roboczogodzinę. Nie ulega wątpliwości, że przyjęta stawka jest zgodna z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Stawka ta, zgodnie z wyjaśnieniami wykonawcy B., ulega zwiększeniu o koszty pośrednie do około 50 zł za roboczogodzinę. Izba stwierdziła, że okoliczności, że Odwołujący czy też inne podmioty zatrudniają pracowników za wyższym wynagrodzeniem, co Odwołujący wykazał złożonymi dowodami, nie stanowi dowodu na okoliczność, że wykonawca B. nie mógł pozyskać pracowników za wynagrodzeniem na poziomie skalkulowanym w ofercie.

Izba miała ponadto na uwadze, że wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu zamówienia ma charakter ryczałtowy (§9 ust. 1 i 3 Załącznika nr 8 do SWZ – Projekt Umowy). Konsekwencją powyższego jest pewna swoboda w kształtowaniu ceny oferty i brak po stronie wykonawcy obowiązku przedstawiania szczegółowej kalkulacji kosztów. Skoro w przedmiotowym postępowaniu mamy do czynienia z ryczałtowym charakterem wynagrodzenia, to wyliczenia i kwoty podawane przez wykonawcę w toku wyjaśnień stanowią jedynie materiał pomocniczy i informacyjny, a pewne nieścisłości nie mogą stanowić podstawy do odrzucenia oferty. Struktura wewnętrzna ceny, tj. ceny jednostkowe, nie mają tak dużego znaczenia, jak przy wynagrodzeniu kosztorysowym (wyrok KIO z dnia 10 czerwca 2020 r., sygn. akt KIO 511/20). Przedłożenie kosztorysu nie zmienia ryczałtowego charakteru wynagrodzenia należnego wykonawcy, co zostało stwierdzone przez Zamawiającego we wzorze formularza ofertowego. Przy cenie ryczałtowej załączone do oferty kosztorysy, czy formularze cenowe mają tylko charakter informacyjny i jeśli nic innego nie wynika z treści dokumentów przetargowych, wykonawcy mogą swobodnie przenosić koszty pomiędzy pozycjami kosztorysu/formularza cenowego. Więcej, przyjmuje się nawet, że wykonawca nie ma obowiązku, aby każdą jedną z cen jednostkowych ustalić na poziomie rentownym (wyrok KIO z 24 lipca 2020 r., sygn. akt KIO 1428/20, wyrok KIO z 30 listopada 2020 r., sygn. akt KIO 2961/20). Przy cenie ryczałtowej nie jest bowiem istotna struktura wewnętrzna ceny, a badaniu pod kątem rażąco niskiego charakteru podlega co do zasady, cena jako całość. Jak wskazano w wyroku KIO z 26 października 2023 r., jeżeli za wykonanie zamówienia przewidziane zostało wynagrodzenie ryczałtowe, to nie można oczekiwać, że wykonawca przedstawi szczegółowy kosztorys i wyliczenia wszystkich elementów w każdej z pozycji kalkulacji. Wykonawca nie ma obowiązku złożenia wyjaśnień w odniesieniu do wszystkich składowych ceny mających na nią wpływ. Wykonawca ma obowiązek usunąć wątpliwości zamawiającego w takim zakresie, jaki wynika z wezwania do wyjaśnień (sygn. akt KIO 3021/23). W przedmiotowej sprawie, w ocenie Izby, wykonawca B. udzielił wyjaśnień wykazujących w sposób należyty czynniki pozwalające na obniżenie ceny.

Zauważyć również należy, że zgodnie z poglądem wypracowanym w orzecznictwie, za cenę rażąco niską należy uznać cenę nierealistyczną, niewiarygodną, oderwaną od realiów rynkowych, za którą nie jest możliwe należyte wykonanie zamówienia, która wskazuje na zamiar realizacji zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów. Cena rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia będzie ceną odbiegającą od jego wartości, a rzeczona różnica nie będzie uzasadniona obiektywnymi względami, pozwalającymi danemu wykonawcy bez strat i finansowania wykonania zamówienia z innych źródeł niż wynagrodzenie umowne, zamówienie to wykonać.

W ocenie Izby, brak jest w przedmiotowym stanie faktycznym podstaw do twierdzenia, że cena zaoferowana przez wykonawcę B. jest nierealistyczna, oderwana od realiów rynkowych i nie pozwala na należyłą realizację zamówienia. Przeciwnie, wykonawca B. powołał i wykazał okoliczności pozwalające na skalkulowanie ceny na korzystnym dla tego wykonawcy i dla Zamawiającego poziomie.

W tych okolicznościach, Izba nie stwierdziła zasadności podniesionych przez Odwołującego zarzutów. Wobec nie potwierdzenia się zaistnienia podstaw do odrzucenia oferty wykonawcy B., Izba za prawidłową uznała czynności wyboru oferty tego wykonawcy jako najkorzystniejszej. Nie znalazł również potwierdzenia zarzut dotyczący zaniechania wezwania B. do złożenia dodatkowych wyjaśnień. Jak wskazano powyżej, Izba stwierdziła, że złożone przez wykonawcę B. wyjaśnienia w sposób wystarczający potwierdzają realność zaoferowanej ceny.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 557 i 575 ustawy Pzp oraz § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania

wpisu od odwołania

(Dz. U. z 2020 r. poz. 2437, dalej jako „rozporządzenie”).

Jak stanowi art. 557 ustawy Pzp, w wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego, z kolei w myśl art. 575 ustawy Pzp strony oraz uczestnik postępowania odwoławczego wnoszący sprzeciw ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku.

Jak stanowi § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, w przypadku oddalenia odwołania przez Izbę w całości, koszty ponosi odwołujący. W takiej sytuacji Izba zasądza od odwołującego na rzecz zamawiającego koszty, o których mowa w § 5 pkt 2 rozporządzenia.

W świetle powyższych regulacji, Izba obciążyła kosztami postępowania odwoławczego Odwołującego.

Przewodnicząca:.....